

יהודה בן-יצחק אברבנאל

(ליסבון ריב לערך נפטר בנאפולי אחרי שנת רפ"א)

תלונה על הזמן

--- v --- v --- v

זמן הקה בחץ שנון לבבי

ובליומי ופלס בקרבי,

והפני ומפתו אנושה

ודפני ושם נצח כאבי.

5 סצצני ובלה את-בשרי

ואכל הקאב דמי וחלבי

וגרס כל-צצמי בחמתו

והתנשא ויקם-בי קלביא.

ולא די בי צנפני צנפה

10 ושמני מגרש נד באבי,

ובשכור הניצני בתבל

והוא על-פאתי ארץ מסבי.

והן זה-לי כצשרים משגותי

אשר לא שקטו סוסי ורכבי

15 ומרד שצלי מים וצפרות

8-5 ובלה... וגרס, ע"פ איכה ג, ד וטו. ויקם, ע"פ במדבר

כג, כד.

10-9 צנפני. ע"פ ישעיה כב, יח: השליכני כמו כדור. באבי,

בצעירותי.

16-14 לא שקטו, היינו אני נע ונד. ומרד, ע"פ ישעיה מ, יב.

- אֲרָצוֹת כָּל, וְהֵם כֻּלּוֹ אֲבִיבִי.
וְהַקְרִיחַ יָדִיד מִנִּי וְהִגְלָה
בְּנֵי-גִילִי וְהַרְחִיק עִם קְרוֹבִי.
וְלֹא אֶרְאֶה וְלֹא אֲדַע מִיָּדַע
20 וְאֶת-אֹמִי וְאֶת-אֲחִי וְאֶבִי.
וַיִּפְזַר מִחֲמַדַּי, זֶה לְצַפּוֹן
וְזֶה קִדְמָה וְזֶה אֶל-מִצְרַיִם,
לְבַל עוֹד יִוְכְלוּ הַשִּׁקְט זְמָמִי
וְלֹא אֶמְצָא מְנוּחָה גַם בְּתֻשְׁבִּי.
25 וּבִקְרוֹת מַצְדוֹת סָנִי לְמִנְרַח
סָרִידְתֶּם תְּשׁוּפֵנִי עֲקָבִי,
וּבְגִלִי חֵט וְלִבִּי נָד וְנוֹדָד
וְלֹא אֶקְסֵן בְּלִבִּי אוֹ בְּשׁוּבִי.
הֲלֹא כִלְה זִמֵּן לִבִּי וְשִׁפְע
30 וְנִתְחַהוּ כְדָבִי אוֹ וְאֶבִי,
וְהִכּוּהוּ אֲנָחוֹת עִם בְּהִלּוֹת
בְּשֹׁד שׂוֹדָד וּבְזוֹת הוֹן וּבְשֻׁבִי
בְּעִינָיו זֶה מַצַּט מִזְעָר, וּבִקְשׁ
לְכֻלֵּנִי, לְכַבּוֹת אֶת-שְׁבִיבִי.
35 וְהוֹלֵךְתִּי שְׁנֵי בָנִים וְקָרִים
בְּנֵי-חֶמֶד בְּהוֹד וַיִּקֶּר וּבְצִבִי,

כל... כלו, צימוד, ורבים כמותו בשיר.

26 תשופני, ע"פ בראשית ג, טו.

31 והכוהו, את הלב.

34-33 בעיניו, של הזמן, לכבות, את גחלת היי.

והקטן קראתיהו שמואל
 וגבהו זמן, נוגשי וארבי,
 והקהו לחמש משנותיו
 40- וגדל בצדו רגזי ועצבי.
 והגדול אשר יצחק קראתיו
 אברבנאל, כמו צור מחצבי,
 כשם גדול בישראל קהורו
 כבן-ישי, והוא נר מצרבי.
 45 בהנלדו ראיתיו טוב לשכן
 קלבו בין וטוב הוריו וטובי
 ובן-שנה, אקה, מני הדפו
 והדיחו זמן, שונאי ועוקבי.
 בצת גרשו בני גלות ספרד
 50 יצו מלך להציב מארבי,
 לבל אצא ואעבר בין גזרים
 ולקסת בני יונק מלבי
 להקניסו בדתו בצבורו

38: וגבהו, ולקח אותו.

39: והקהו, הזמן המיתו בהיותו בן חמש.

42: כמו, כשם אבי, דון יצחק אברבנאל.

44: והוא נר מערבי, ע"פ שבת כב, ב בענין עריכת נר תמיד:

אמר רב, זו נר מערבי, שנותן בה שמן במידת חברותיה וממנה היה מדלין ובה היה מסיים. והפך צירוף זה להיות כינוי של שבח בשירת ימי הביניים.

50: מארבי, מארב לי.

51: ואעבור, כאברהם, ע"פ בראשית טו, יז.

53: בדתו, הדת הנוצרית.

- וּגְלָה אֶזְנִי אִישׁ טוֹב אֲהוּבִי,
 55 שְׁלַחְתִּיו עִם מְנִיקְתּוֹ בְּאִישׁוֹן
 חֲצוֹת לַיֵּל. כָּאֵלוֹ הוּא גְנוּבִי,
 לְפֹרְטוּגַל, וְשֵׁם מַלְךְ מְגֻלָּה
 אֲשֶׁר הָיָה לְפָנָיִם מִחֲרִיבִי,
 וְשֵׁם גְּבֹר כְּבוֹד אָבִי וְעֲשָׂרוֹ
 60 בְּחַי אָבִיו, וְהוּא מַלְכִי חֲשׁוּבִי,
 וְזֶה קָם זָר, בְּלִיעַל וְאַכְזָר
 וּבּוֹצֵעַ וְאִישׁ חֲמָדָן וְכֹלְבִי.
 וְעַתָּה קָשְׁרוּ סִגְנוֹ בּוֹ וְאַחֲיוֹ
 הֲלֹא אָבִי בְּקוֹשְׁרָיו שֵׁם בְּרָכּוּבִי,
 65 וּבְקֶשׁ בְּהַלֵּג אֲחִיו לְהַרְגוֹ
 וְהַצִּיל גִּפְשׁוֹ רוֹכֵב כְּרוּבִי,
 וְהוּא נִמְלֵט לְקִשְׁטֵילָה אֲשֶׁר שֵׁם
 מְקוֹם הוֹרֵי וְשָׁמָּה בֵּית חֲצִיבִי;
 וְאֵן שְׁלַל רְכוּשֵׁי עַד־בְּלִי־דִי
 70 וּבְזוֹ טוֹבִי וּבְכֶסֶף עִם זְהָבִי,
 וּבְרֵאוֹתוֹ בְּנִי, כִּי קָא לְאַרְצוֹ,
 וּבֵית אָבִי בְּאִטְלָה בְּחֲשָׁבִי.

57 מְנוּל, בְּמִקְוֹת: מְנוּל (מֶלֶךְ פּוֹרְטוּגַל) וְחַי שִׁירְמָן נִיסַח

לְפִי י. זְנָה: מְנוּל.

62 וְכֹלְבִי, זְנָה כְּכֹלְבִי.

64 שֵׁם בְּכּוּבִי, שֵׁם לְכּוּבִי.

66 רוֹכֵב כְּרוּבִי, הַקְּבִי"ה, ע"פ שְׁמוּאֵל א' ד' וַיִּשְׁעִיה יִט, א.

68 בֵּית חֲצִיבִי, מוֹצֵא מִשְׁפַּחְתִּי.

72 בְּחֲשָׁבִי, בֵּין הַחֲשׁוּבִים.

- עֲצָרְהוּ לְבַל יָשׁוּב, וְצָוָה
 לְבַל יִהְיֶה לְנִדְחֵי מְשִׁיבֵי.
 75 בְּמוֹתוֹ אֶחָדָיו מִלֶּךְ כְּסִיל קָם
 וְהוּא אָדוּק בְּדָתוֹ אִישׁ נְבוּבֵי,
 וְאַנְס כָּל-עֲבֹת יִצְקָב וְהַעֲבִיר
 עַל־יַדָּת כָּל-בְּנֵי עַמִּי נְדִיבֵי,
 וְנִבְיִים הִרְגוּ עֲצָמָם לְבִלְתִּי
 80 עֲבַר תּוֹרַת אֱלֹהִים מִרְחִיבֵי,
 וְלָקַח מִמֶּמֶד נַפְשׁוֹ וְהוֹמַר
 שְׁמוֹ הַטּוֹב כְּפִי צוּרֵי נְקוּבֵי.
 כְּבָר הוּא בֶן-שְׁתֵּימִם עֲשָׂרָה עֲדָן לֹא
 רְאִיתִיו בְּצֹוֹן בְּצַעֲי וְחֹבֵי,
 85 וְאֶהְיֶמָה וְעַל-רֹאשֵׁי חֲמָסִי
 וְעַל-נַפְשֵׁי תִלְנָתִי וְרִיבֵי,
 הִנִּיסוּתִי אֶל־פַּח מִפְּתָיִים
 וּמִרְשֵׁף שִׁלְחַתִּי תוֹךְ לִקְבֵי,
 אֶזְנֶנּוּ וְתוֹחַלְתִּי מְשׁוּכָה
 90 וְלָמָּה תֵּאָסֵר עֶסֶר, אֶהוּבֵי?
 וְלָמָּה זֶה תִּדְבַּא לֵב יְלִדְךָ
 וְתִהְיֶה חֵץ בְּקִלְיוֹתִי כְּמִבְיָא

74 לנדחתי, ע"פ ירמיה מ' יב.

78 נדיבתי, מוסב על עמי.

82 כפי צורי נקובי, כשם אבי, היינו יצחק.

89 אקוהו, אקוהו לראותו.

92 ותהיה, כמביא חץ בכליותי.

- וּמִחֲשִׁיךְ בְּצַרִּיפֵי אוֹר וְחֲשִׁים
 וְרִיחָתוֹ לְמוֹל צִינֵי כְּעַרְבֵי ?
 95 וְסֵהר יִחֲשֵׁךְ תָּמִיד בְּפָנַי
 וְכוּכְבֵי יֵשׁוּ נִסְתָּם בְּצַבִּי
 וְלֹא גָאִיר שְׂבִיב סָרְסִי מְעוּנֵי
 וְלֹא יִזְרַח בְּאַשְׁנַבֵּי וְצַבִּי
 וְלֹא תִפְרַח חֲבַצְלַת שְׂרוּנֵי
 100 וְלֹא גִרְדַּע לִי עֲשָׂבֵי רִבִּיבֵי
 וְתִגְזֹל אֶת-שְׁנַת צִינֵי בְּזִכְרֶךָ
 וְלֹא אֲדַע בְּצַת קוּמֵי וְשִׁכְבֵי
 וְלֹא אֶטְעַם בְּמֵאֲכָלִי וְנִסְתָּ
 לְחֲמֵי מֵר וְסִף-רֵעַל צַרְבֵי
 105 בְּעֵנֵי אֶלְחַמָּה צַגַּת רְצָפִים
 וּבִבְכֵי אֶכְלָה לְחֲמֵי חֲרָבֵי
 בְּדַמְצָה אֶמְזַגֶּה מִימֵי וְאַשְׁמָה
 וְלֹא יָבֹוא בְּמוֹ-פִי דָם צְנָבֵי
 וְקִיִּיתִי שְׂתוּי מִים וְנָזִיר

-
- 93 בעריפתי בשמים שלי, ע"פ ישעיה ה, ל.
 96 וכוכבי, כוכבי נסתר בענני.
 98 ועובי, וקורות ביתי, ע"פ יחזקאל מא, כו.
 99-100 ולא תפרח, ע"פ ישעיה לה, ושיר השירים ב, א. עשבי,
 ע"פ דברים לב, ב.
 102 ולא אדע, ע"פ בראשית יט, לג.
 103-104 ולא אטעם, ואיני טועם טעם, ערבי, ערב לי.
 105 בעני, בהתענותי אני אוכל (משלי כג, ו) עוגת גחלים
 (מלכיםא יט, ו).

- 110 צדי כי חשבוני בן-רכבי.
 ועת כי אחלום שובך ואראה
 תמונתך בעיני מחשבי
 חבלים נפלו-לי בנעימים
 ופני לבש: נראה צהבי.
 115 וישנתי וצרכה לי שנת
 הקיצותי שבע רצון וצבי,
 ושתיתי ומימי לי צרכים
 ונמסק לי בטברתך רגבי.
 הכי עת אנקרה נודך, כמו-אש
 120 לרבי חם ונפני שרבי,
 וקיימי כאיש נדקם ונרדם
 שפל קומה, קצר ארבי ורחבי,
 בוקרך ששוני עם יגוני
 צרי אתה ואת צרי ואובי,
 125 וצורתך עלי לבי חרותה

110 בן רכבי, ממשפחת הרכבים, ע"פ ירמיה לה, ו.
 114-115 ועת כי אחלום, הלשון דומה ללשונו של ר' יהודה
 הלוי ב"ציון הלא תשאליו": "ועת אחלום שיבת שבותך".
 חבלים, תהלים טז, ו. מראה צהובי, משמחה.

116 וצבי, וחפץ.

118 בחברתך, בחלום. ונמתק... רגבי, ע"פ איוב כא, לג.

119 הכי, לשון חיזוק כאן ולא שאלה.

121 והייתי, ע"פ ירמיה יד, ט.

124 ואת צרי ואובי, בזה שאתה רחוק ממני.

- וּמְרַחֵק בְּתוֹךְ לְבֵי חֲטוּבֵי.
 נִיזְתֵר מִהֵיזֹת לִי מַעֲלִיזֵי
 דְּכִוְסָה נְדוּדָה מְרִיבֵי.
 פְּרִידָתָהּ תִּסְכַּל אֶת-עֲצָמַי
 גְּרוּשָׁהּ סֶף וְצָנָה אֶת-נְתִיבֵי. 130
 וּבַעֲבוּרָהּ גָּאוֹן נִפְשֵׁי מֵאֵד שׁח
 וְשִׁפְלָה בַעֲבוּרָהּ רִהֲבֵי.
 צְדֵי שְׁקִמִּים גְּבֵהִים מְבֹרָשֵׁי
 צְדֵי רָם עַל-אֲרָזֵי עֵץ אֲזוּבֵי.
 צְדֵי גְבֵה עָלֵי נְצִי עֲטֹלָה 135
 וְעַל-כַּנְפֵי נְשָׂרֵי צֶף וְבוּבֵי.
 וְכַנְפֵי יְצוּרֵי נְחָלְשִׁים
 וְגֵבֵר עַל-אֲרִיזוֹתֵי בְּשָׁבֵי,
 וְאִמָּאס שִׁיר וְשִׁבְרָתֵי גְּבֵלֵי
 וְכַנּוּרֵי תְּלִיתִים עַל-עֲרָבֵי. 140
 וְהַפְּתִי לְקוֹל בּוֹכִים וְמִירֵי
 וְעוֹגְבֵי בְּמִכְאוּבֵי כְּאוּבֵי.
 עֲגוּרֵי נְהַפֵּף קַפּוּד וְתוֹרֵי
 כְּתַנּוּם שָׁב, וְיוֹנְתֵי פְּעוֹרְבֵי.
 וְתַעֲבָתֵי קְהִילָתִי הַמְּלָכִים 145

126 חטובי, חצוב אצלי.

129 תסכל, ע"פ שמואל-ב טו, לא. ועוה, ע"פ איכה ג ט.

132 רהבי, גאוני.

137 יצורי, אברי.

140 וכנורי, ע"פ תהלים קלו, ב.

142 כאובי, כנאד (איוב לט, יט).

ותאבתי שכן מדבר ערבי.
בני פרץ גרושך? פהאני
ישופני ושם פחים סביבי.
ושם מרדך בתוך לבי ולגני
במורשי ובצמתי רבני. 150
ואשטע אמך כל-יום מבכה
בקראתה לך: "ידד לבי רטבי.
ומי זה מצלי חיקי ונבך
ומי שמך פרי בטני צובי?"
וכי לא אצצר פח לסבלה 155
ולא לטמן דאנתי בקבי.
צובתינה ותלקתי לשרת
פני מלכי. נתנו אל קטיבי.
וכן גדתי ולא נחתי ונצתי
ואשכן בין אדום תוך עם להבי 160
ולא אמצא מזורי אל מזורי.
ומי יישיר וקן מתצי ועולבי?
ומאסתי ומי עמל ולילות
ומהם מותה אבחר ואבי.
ומי יקדרו עלי, ומי 165

152 רטבי, צעירי.

155 לסבלה, את צער אמך.

160 עם להבי, כנראה: עם מתלהב.

161-162 מזורי... מזורי, הראשון: רפואה, והשני: מכה. ומי

יישיר, ומי יביא את הזמן הרע אל הדרך הישרה?

164 ואבי, כמו ואובה, וארצה.

- כחול גמים עלי שקמי וגבי.
 ומה-בצע בתי הגונים
 ותגיץ אלי קצי קצובי ?
 למר-נפש הלא חיים תמותה
 ויש-לי רב ומעוטי קרבי. 170
 ומה אוחיל לרב גמים ושנים
 ראות טובה, ולב שפול בארכבי ?
 ילידי יום, בני אשפה, וקשתם
 ברום שסק, זמן מורי ורובי.
 והושמתי למטרה אליהם 175
 ותמה סובבים על-חוג קטבי.
 ואשובה לדבר אל-יחידי
 לבלתי יהיה עוד מאדיבי:
 בכורי שים לקבך, יצע הכי בן—
 חקמים את, מחקמים בנביא, 180
 ותתקמה רשה לך, ואל-נא
 תאבד עוד גמי גלות, חביבי.
 ראה צפה, חמוד ללמוד
 קרא מקרא וקבן מקטבי.
 שנות משנה, למד תלמוד במדות 185

170 ויש לי רב, מן החיים ומיעוטם הוא אצלי כרבים.

172 ודב, ע"פ איכה ג, י.

173 ילידי יום, מקרי הזמן הם כחיצים שקשתם בשמים (הם

באים ממעלה) והזמן הוא היורה אותם.

185-186 שנות, לשנות, ללמוד. במדות שלש עשרה, שהתורה

- שֶׁלֶשׁ עֲשָׂרָה וּפְרוֹשׁ עִם מְתִיבֵי,
 וְאִיךָ אוֹכֵל לְהִתְאַפֵּק בְּעִקְרוֹ
 וְזֶה חֲלָיִי וְתַרְחוּרֵי וְסַרְבֵי,
 וְזֶה יִקְרַע בְּמַעַר הַשְּׂכִינָה
 סְגוּר לְבֵי, וְלֹא מַעַר גְּלָבֵי, 190
 וְזֶה יָבִיא בְּלִבִּי אֲמוּלָה
 בְּרַק סָרְבּוֹ בְּתוֹךְ בְּטָנִי וְקַרְבֵי.
 לְמִי זֶה אֲמַסְנָה רַבִּי תְבוּנוֹת
 לְמִי אֲשַׁקֶּה עֲסִיס גְּמִי וְיִקְבֵי ?
 וְיָמִי יִטְעַם וְיֹאכַל אֲחֵרֵי אֶת 195
 שְׂרִידֹתַי שְׂרֵי דְתִי וְקִתְבֵי ?
 וְיָמִי יָבִין סְפוּנֵי בֵין גְּסַפְרֵי
 תְעוּדוֹת שֶׁעָשָׂה אָבִי, נְצִיבֵי ?
 וְיָמִי יִשְׁאַב בְּצַמָּא מִי מְקוּרוֹ
 וְיָמִי יִשְׁתֶּה בְּצִיּוּנֵי וְחָרְבֵי ? 200
 וְיָמִי יִלְקֹט לְאַט שְׂרָחֵי נְטָעֵי

-
- גדרשת בהן. מתיבי, תשובה על קושיא.
 187-188 בעוברו, בהתרחקו ממני. ותרחורי, ורזוני.
 189 בתער השכירה, ע"פ ישעיה ה, כ. ויחזקאל ה, א.
 191 אמולה, שהוא אמולה.
 194 למי אשקה, ע"פ יואל ה, יג.
 195-196 עת פרידתני מן העולם.
 197-198 בספרי תעודות, בספרי המקרא. והכוונה היא לפירושי
 דון יצחק אברבנאל. נציבי, שרי. השאלות הרטוריות
 החוזרות "ומי", הן מיפויי השיר.
 200 בציוני, בערבה ובחורב.

- וצַד־דַעַת יְהִי אֹרֵי וְחֹטְבֵי ?
 וּמִי יַצַּר וְיִשְׁלִים מִחֲבָרוֹתַי
 וּמִי יֵאָרֵג שְׁתֵּי בְגָדֵי וְעָרְבֵי ?
 205 וּמִי יַצְדֶּה צְדֵי דְתֵי בְמוֹתַי
 וּמִי יִרְכַב אֲלֵי סָרְדֵי וְצָבֵי ?
 לְבַד אֶתָּה יְדִיד נַפְשֵׁי וְיִוְרָשֵׁי
 אֲנִי סָיֵב לְצִוְרֵי אֶתָּה עָרְבֵי.
 לָךְ צִמָּא. לָךְ בָּמָה בְּשָׂרֵי
 210 בָּךְ אֶשְׁקֶה צִמָּאֵי אֶף רָשָׁבֵי.
 לָךְ יֶאֱתָה תְּבוּנָתִי הַדּוּרָה
 וְהוֹד דְּעֵי וְחֻקְמָה נוֹסְסָה בֵּי.
 קִצְתָּה לִי יִרְשֶׁת-אֶב מְאֻלָּסֵי
 אֲבֵי חֻקְמוֹת. וְהוּא קָרִי וְרָבֵי.
 215 וּמִקְצֶתָה קְנוּיָה מִיְגִיעֵי
 בְּבִשְׁתֵּיהָ בְּמוֹ קִשְׁתִּי וְסָרְבֵי.
 וְצִמְקוֹ מִחֻשְׁבוֹתַי בָּהּ. וְסֻכְמֵי
 אֲדוּם הֵיוּ בְּצִינֵי בְּחֻקְבֵי.

202 אורי, מלשון „אריתי מורי עם בשמי“ (שיר השירים ה, א): מלקט.

203-204 ומי יעצור, כוח. שתי... וערבי, הכוונה היא לרכוש הרוחני.

206 וצבי, עגלת צב שלי.

207 לבד אתה, רק אותך לבד.

209 לך צמא ע"ם תהלים סג. ב.

216 במו קשתי, היינו בעמלי.

217-218 וחכמי אדום, חכמי איטליה היו בעיני כחגבים, המשורר

- וְסִלְקֵתִי בְּקִמֵי מִדְרָשֵׁיחֶם
 220 וְאִין מִי זְעָרָךְ אֲמִי קָרְבִי.
 אֲנַחֵם אָנוּשׁ יְרוּם קִנְגְדִי
 וְאַכְנִיעַ וְאַרְשִׁיעַ מְרִיבִי.
 יְמִי זֶה יַעֲרַב לְבֹו לְהַגִּיד
 ?סוּד רֵאשִׁית וְסוּד מְרַקֵב וְרוֹקְבִי?
 225 וְלִי נֶשֶׁשׁ יִמְתֵּךְ נְהַדְרָה
 אֲלִי נִקְשׁוֹת בְּנֵי דוֹרֵי עֲלוּבִי.
 וְלִי צוּרָה בְּעֵז צוּרָה בְּצוּרָה
 עֲצוּרָה וְאַסוּרָה תוֹךְ קְלוּבִי.
 וְקִלְתָּהּ, מַעֲלָה עַל-מִדְרָגָתִי
 230 וְתִשְׁקֵתִי, מְקוּמִם עַל-שְׁלֵבִי.
 ?דִידִי, מֵה-לֶךְ בֵּין עַם סְמֵא-לֵב
 בְּמַסּוֹס בְּתוֹךְ יַעֲרִי מְרוּבִי.
 וְנִקְשָׁךְ הַשְׁהוּרָה בֵּין עֲמָקִים
 בְּשׁוֹשְׁנָה בְּבִין חוֹחֵי וְעֲשָׁבִי?
 235 נֶהַג נִלְךְ וּבֵא עֲדִי, ?דִידִי.
 בְּרַח וּדְמָה אֲלֵי-עֶסֶר וְלִצְבִי.

-
- התחיל כאן לשבח ולסאר את עצמו כדרך משוררי ספרד.
 224 וסיד מרכב, ומעשה המרכבה שביחזקאל.
 225-227 צורה, הצורה הרוחנית, הנשמה. כלובי כינוי לגוף.
 229 ובלתה, נפשי חשקה שאתה, בני, תעלה על מדרגתי ומעלתי.
 232 כתפוח, בתוך יער של חרובים.
 234 כשושנה, ע"ם שיר השירים ב, ב.
 236 ברח, ע"ם שיר השירים ה, יד.

- וסלף-נא לבית-אב, צור ילדך
 ישגבך אלהי משגבי,
 והוא אלי יישר את-גתיך
 וימצר ביצרך אל-רחובי. 240
 ויטן ברכות הרכי לראשך
 ועוד לך ברכות אבי ושבי,
 ויאר מחשן רוחי וישימ
 ברב ססדו למישור את-צקבי.
 אני אפקד לאל רוצי ורצי 245
 ואשליכה אלי אבי ימבי,
 וינאני צבי חשקי לפניו
 אני קורא: סמודי מקשיבני
 ואז אשיר ליוצרי שיר ידידות
 אומר-לו בעודי שיר צגבי. 250
 ואגישה לפניו סנחתי
 ואצרכה תשונתי להביא.
 וכה נפשי קשורה אל-קדושי
 וכה ראשי, ושם ציני ולבי,
 וייטב לו כאילי ממללי 255
 ומשור סר ומינתי וניבי,
 וינאני יקר ציון ויפיה
 בחוד מלכות, ושם ממשח פרובי.

243 וישימ, ע"פ ישעיה מ, ד.

245-246 זרעי, בני, ואשליכה, ע"פ תהלים נה, כג.

252-253 ובה, בשירה — תשורה זו.

258 ממשח, ע"ס יחזקאל כה, יד.

וַיַּחַדְיוּ יְהוָה תְּמִים בְּרֵאשָׁה
שְׁנֵי אֲרָיִם: בְּנוּ דָוָד וְתַשְׁבִּי, 260
וְלֹא אֹיֵב יִתְרַסֶּה לְדֹרִים
וְלֹא יִסָּל לְעוֹלָם שָׁם צְרִבִי.

260-259 בראשה, בראש ציון. בנו דוד ותשבי, משיח בן דוד
ואליהו התשבי.

262 ולא יהל, ע"פ ישעיה יג, כ.